

[Aksel Møller.]

Christensen, hvis udtalelser til en vis grad glædede og interesserede mig, sige, at jeg netop er glad ved, at det ærede medlem er enig i, at gennemsnitsprisen ikke er nogen helligdom eller noget dogme. Det forekommer mig, at det er nyttigt for os, at vi nu, som hele udviklingen kan komme til at forme sig med eksportpriserne, er klar over, at vi vil tage ganske udogmatisk på dette problem.

Det ærede medlem foretog en lille forskydning i sin fremstilling, hvorefter han efter at have opereret med gennemsnitsprisen pludselig opererede med fremstillingsprisen. Lad mig sige straks, at der ikke er en eneste, der nogensinde kunne tænke sig, at man kunne komme under fremstillingsprisen, naturligvis ikke. Jeg har ingen erindring om, at dette høje ting nogensinde i sin lange historie ikke har været villig til at hjælpe det danske landbrug, hvis forholdene kom til at ligge sådan, at eksportpriserne faldt under fremstillingsprisen. Nej, det som der kan blive spørgsmål om, er gennemsnitsprisen, for man må jo indrømme, at det ikke er åbenbart indlysende, at prisen på smør til den danske forbruger skal stige så og så meget, fordi Frankrig køber et vist kvantum smør som følge af den franske tørke. Det er da ikke åbenbart indlysende, at disse to forskellige begivenheder skal hænge sammen, og jeg forstår, at det ærede medlem i og for sig er enig med mig i, at vi skal indstille os ganske udogmatisk overfor den fremtidige politik på dette område.

Jeg vil give det ærede medlem den indrømmelse med på vejen, at der skal meget, meget stærke argumenter til, for at vi skal kunne finde nogen tillokkelse til at forlade det gennemsnitsprissystem, som i øjeblikket eksisterer, for det er rigtigt, at det er det, der kommer en liberal økonomi nærmest i denne tid. Jeg tør imidlertid altså ikke bestride, at sådanne omstændigheder kan indtræde, at vi er nødt til sammen, det ærede medlem og jeg, at lade denne debat om det udogmatiske i vort standpunkt være gyldig for os ved en senere afgørelse.

Jeg har naturligvis kun indladt mig på denne del af diskussionen her, fordi jeg mente, den havde direkte og nøje sammenhæng med priserne på hjemmemarkedet og med de tilskudsordninger, som vi her drøfter.

Landbrugsministeren (Bording): Lige som det ærede medlem hr. Aksel Møller er jeg glad for at høre, at gennemsnitseksportprisen ikke er et dogme. Jeg tror, det er et

spørgsmål, vi kan komme til at stå overfor senere, og det vil kun gøre spørgsmålet vanskeligere at løse, hvis man laver det til et dogme.

Angående det spørgsmål, den ærede ordfører for venstre rettede til mig om ophævelse af rationeringen og bibeholdelse af statstilskuddet, vil jeg sige, at jeg er ikke, som det ærede medlem mente, imod ophævelse af rationeringen, fordi jeg er bange for det øgede forbrug, det vil kunne medføre — det var måske nok muligt at begrænse forbruget derved, at folk selv skulle betale det øgede forbrug —, men rent administrativt tror jeg, det er umuligt at få statstilskuddet placeret således, at man kan bibeholde det, hvis man ikke opretholder rationeringen. Det kan kun ske ved, at man indfører rabatmærker, og det gik man jo imod her i rigsdagen i fjor. Ved indførelse af rabatmærker svarende til det beløb, der nu betales i statstilskud, vil det nok være muligt, men det vil sige, at man må ophæve rationeringen både for flæsk og kød, for den blanding af disse varer, som foregår ved fremstillingen af færdigvarer, vil gøre det umuligt administrativt at foretage en sontring. Hvis man skal ophæve rationeringen for flæskets vedkommende, må man også gøre det for kødets, og så må man gå over til at give rabatmærker i stedet for statstilskud. Hertil kommer yderligere en vanskelighed, som jeg vil gøre opmærksom på. I øjeblikket betales der ikke statstilskud til oksekødforbruget, men alligevel vil oksekødet, den dag vi giver det fri, blive dyrere, end det er i dag, fordi eksportprisen på det bedste oksekød er højere end maksimalprisen på kød herhjemme.

Der er altså så mange administrative vanskeligheder, at jeg ikke har kunnet se, det var muligt at ophæve rationeringen nu, men jeg har udtalt villighed til at være med til i udvalget at undersøge, om man kan finde en eller anden udvej. Jeg ønsker altså ikke rationeringen opretholdt, men jeg mener, det er vanskeligt at komme bort fra den nu, fordi der er udsigt til prisstigning. Det bliver vanskeligere og vanskeligere, kan man sige, hvis vi skal fortsætte med prisstigning. Men har de herrer ideer, som kan gennemføres, uden at det går ud over de fattigste, så er jeg rede til forhandling.

Dernæst vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Aksel Møller, at jeg alligevel vil tro, det vil være meget uheldigt, hvis staten skal tage en del af fortjenesten ved, at vi sender nogle få tusind tons smør til Frankrig. Man er ikke vis på, at de pågældende private eksportører gør deres yderste for at få det mest mulige ud af det, hvis de ikke selv får